

Inleiding Kadernota 2024

Inleiding Kadernota 2024

De kadernota 2024 is de eerste kadernota van deze collegeperiode. Deze kadernota is gebaseerd op het collegeprogramma en coalitieakkoord, met de keuze voor het scenario “Twenterand economisch sterk met een sociaal kloppend hart”.

Gemeenten worden nog steeds geconfronteerd met financieel onzekere tijden. De rijksbijdragen worden vanaf 2026 structureel afgeramd, waarbij nog geen perspectief wordt geboden op een alternatief daarvan. Vanuit het Rijk wordt uitbreiding van het belastinggebied als vervanging gezien, maar deze plannen worden niet (voortvarend) opgepakt. Dit maakt dat we financieel gezien de komende jaren in de mist varen. In plaats van het afbreken van voorzieningen kiest het college ervoor om deze uitdaging aan te gaan en voortvarend te handelen met lef en ondernemersgeest. In deze collegeperiode volgen wij de financiële ontwikkelingen (zoals de Algemene Uitkering) en onderzoeken we wat verder nodig is.

Koers

Met het gekozen scenario als uitgangspunt is verkend op welke manier de gemeente economisch duurzaam sterk kan zijn en waarbij het sociale hart blijft kloppen. Het toekomstbeeld is als volgt: “Mensen verblijven graag in Twenterand door de goede voorzieningen. Ook komen mensen er graag als toerist of om zich er met hun bedrijf te vestigen. Er is een bloeiende detailhandel, elke kern heeft een eigen karakter en ontwikkelt haar eigen kracht. Er is bedrijvigheid en een sterke agrarische sector waarin ondernemersgeest en duurzaamheid op maat zijn gecombineerd.”

Dit heeft geleid tot de volgende koers:

Economische groei als basis; we willen aantrekkelijk zijn voor een gezonde mix van bedrijven en de aantrekkelijkheid van Twenterand vergroten voor de beroepsbevolking. Ook toerisme speelt hierin een belangrijke rol.

Ruimtelijke groei; we willen meer balans tussen het aantal huishoudens en woningvoorraad. Om hierop in te spelen wil Twenterand meer woningen bouwen. De centra moeten meegroeien hierin.

Bedrijven krijgen de ruimte en we willen een kwaliteitsinhaalslag maken.

Transitie landelijk gebied; We willen door een gebiedsgerichte aanpak verkennen of een transitie landelijk gebied kansen biedt voor het ontwikkelen van een duurzame toekomst voor onze agrariërs.

Sociaal domein; In het verlengde van de IBN (integrale beleidsnota) sociaal domein willen we inzetten op normalisatie, einde aan claimgedrag en samenwerking.

Naast deze koers moet ook rekening gehouden worden met complexe en omvangrijke opgaven waar gemeenten voor staan.

Uitgangspunten

Bij het tot stand komen van deze kadernota zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd;

- De eerste jaarschijf (2024) is sluitend
- We ramen reëel en scherp
- Naast de gekozen koers worden alleen extra lasten geaccepteerd als deze onvermijdelijk zijn (wettelijk of autonoom beleid) of al eerder besloten zijn
- Basis op orde, de dienstverlening aan onze inwoners moet op orde zijn

Hiermee willen we de verzwarende van de begroting beperken om de financiële opgave voor de toekomst niet onnodig groter te maken dan deze al is. Eén van de oorzaken van de verzwaarde financiële opgave betreft de bijstelling inflatie (zie financiële tabel). Gezien de hoge inflatie hebben we de budgetten stevig moeten indexeren, dit was onvermijdelijk. Gemeenten worden hierin onvoldoende gecompenseerd door het Rijk.

Met de kadernota 2024 hebben we invulling gegeven aan deze uitgangspunten. Ondanks de financieel zorgelijke situatie van onze gemeente zijn wij toch in staat geweest te investeren in de samenleving, o.a. door middelen vrij te maken voor;

- Programmaplan wonen
- Leader
- Vervanging kunstgrasvelden
- Diverse actualisaties op het gebied van Economie
- Voortzetting scheidingspunt
- Acties inclusiviteit/ toegankelijkheid

Deze investeringen dragen bij aan de keuze voor het scenario “Twenterand Economisch Sterk met een sociaal kloppend hart”. Vanuit dit scenario zijn er ook een aantal keuzes gemaakt wat we minder of anders gaan doen, bijvoorbeeld de kostendekkendheid van de begraaftplaatsen en versoering van

verslavingspreventie. Daarmee volgt geld het beleid. Ook zijn er een aantal technische wijzigingen in deze kadernota doorgevoerd. Deze zijn per programma apart benoemd.

Financiën

De saldo's uit de programmabegroting 2023 zijn het vertrekpunt voor deze kadernota. De uitkomsten van de meicirculaire zijn bij het opstellen van deze kadernota nog niet bekend. Er is wel een inschatting gemaakt op basis van de voorjaarsnota van het Rijk. Zodra de meicirculaire is ontvangen zal deze inschatting worden geactualiseerd en middels een oplegmemorandum bij deze kadernota worden aangeboden.

Startsituatie				
	2024	2025	2026	2027
Saldo begroting (vanuit begroting 2023)	€ 517.830 v	€ 856.573 v	-€ n	-€ n
			3.614.493	6.733.153
Effecten algemene uitkering inclusief aanpassing inflatie, bevroezing hervormingsagenda jeugd	€ 1.980.000 v	€ v	€ v	€ v
		2.764.000	4.030.000	5.156.000
Bijstelling inflatie (indexatie kosten derden/ indexatie OVA (zorgpersoneel)/ verwerking Cao-akkoord gemeenten)	€ -2.904.867 n	-€ n	-€ n	-€ n
		3.007.608	3.118.660	2.854.611
Startpunt kadernota	€ -407.037 n	€ 612.965 v	-€ n	-€ n
			2.703.153	4.431.764

Structurele effecten vanuit de jaarrekening / collegeprogramma				
Voorstel: Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein	€ 900.000 v	€ 900.000 v	€ 900.000 v	€ 900.000 v
Voorstel: Onderzoek optimale gemeentelijke schuldhulpverlening	- -	€ 50.000 v	€ 50.000 v	€ 50.000 v
Voorstel: Aanpak drugsproblematiek	€ 31.250 v	€ 56.250 v	€ 56.250 v	€ 56.250 v
Voorstel: Onderhouden en exploiteren 6 begraafplaatsen	€ 125.000 v	€ 125.000 v	€ 125.000 v	€ 125.000 v
Voorstel: RO leges (was niet geraamd)	€ 45.000 v	€ 45.000 v	€ 45.000 v	€ 45.000 v
Voorstel: Uitvoeringsprogramma VTH-speerpunten ODT	€ -280.000 n	-€ 302.000 n	-€ 330.000 n	-€ 345.000 n
Voorstel: Bijdrage Recreatieschap Twente economie	€ 80.000 v	€ 80.000 v	€ 80.000 v	€ 80.000 v
Voorstel: Sport (ivm ontvangen bijdrage SPUK)	€ 100.000 v	€ 100.000 v	€ 100.000 v	€ 100.000 v
Voorstel: ICT hardware	€ -115.000 n	-€ 115.000 n	-€ 115.000 n	-€ 115.000 n
Subtotaal structurele effecten jaarrekening/ collegeprogramma	€ 886.250 v	€ 939.250 v	€ 911.250 v	€ 896.250 v

Onderwerpen wettelijke / autonoom beleid				
Programma Sociaal Domein				
Voorstel: Inzet schuldhulppreventie en -verlening	€ -45.000 n	-€ 54.000 n	-€ 64.000 n	-€ 76.000 n
Voorstel: Voortzetten van het scheidingspunt	€ -55.200 n	-€ 55.200 n	-€ 55.200 n	-€ 55.200 n
Voorstel: Uitvoeren transformatieprogramma sociaal domein (Innovatiefonds)	€ -50.000 n	-	-	-
Voorstel: Uitvoeren van beleid inclusie/toegankelijkheid	€ -15.000 n	-€ 15.000 n	-€ 15.000 n	-
Voorstel: Extra uren bewegingsonderwijs	€ -25.200 n	-€ 25.200 n	-€ 25.200 n	-€ 25.200 n
Voorstel: Garanderen ondersteuning door beschikbaar stellen en toewijzen van maatwerkvoorzieningen	€ -65.800 n	-€ 65.800 n	-€ 65.800 n	-€ 65.800 n
Voorstel: Garanderen ondersteuning door beschikbaar stellen en toewijzen van maatwerkvoorzieningen (backoffice)	€ -59.000 n	-€ 59.000 n	-€ 59.000 n	-€ 59.000 n
	€ -315.200 n	-€ 274.200 n	-€ 284.200 n	-€ 281.200 n
Dekking uit ruimte voor ontwikkeling	€ 55.200 v	€ 55.200 v	€ 55.200 v	€ 55.200 v
Dekking ARR	€ 65.000 v	€ 15.000 v	€ 15.000 v	
Totaal sociaal domein	€ -195.000 n	-€ 204.000 n	-€ 214.000 n	-€ 226.000 n

Programma Ruimte				
Voorstel: Woningbouwversnelling	€ -50.000 n	-€ 50.000 n	-€ 50.000 n	-€ 50.000 n
Voorstel: Kanaal Almelo-de Haandrik	€ -270.000 n			
Voorstel: Opzetten / uitvoeren woonwagengebeleid	€ -25.000 n			
Voorstel: Opzetten / uitvoeren woonwagengebeleid	€ -15.000 n	-€ 15.000 n	-€ 15.000 n	-€ 15.000 n
Voorstel: 4e BOA (conform collegebesluit)	€ -65.000 n	-€ 65.000 n	-€ 65.000 n	-€ 65.000 n
	€ -425.000 n	-€ 130.000 n	-€ 130.000 n	-€ 130.000 n
Dekking uit ruimte voor ontwikkeling	€ 115.000 v	€ 115.000 v	€ 115.000 v	€ 115.000 v
Dekking ARR	€ 270.000 v			
Totaal Ruimte	€ -40.000 n	-€ 15.000 n	-€ 15.000 n	-€ 15.000 n

Programma Economie en vrije tijdsbesteding				
Voorstel: Creatieve broedplaatsen (let op: 2023 ook nog (berap))	€ -20.000 n	-€ 20.000 n	-	-
Voorstel: Leader	€ -50.000 n	-€ 50.000 n	-€ 50.000 n	-€ 50.000 n
Voorstel: vervanging sportaccommodaties (Deto)	krediet € 300.000	-€ 28.300 n	-€ 28.300 n	-€ 28.300 n
Voorstel: vervanging sportaccommodaties (TOP)	krediet € 350.000	-€ 9.500 n	-€ 9.500 n	-€ 9.500 n
Voorstel: Uitvoering gebiedsmarketing Engbertsdijkvenen	€ -25.000 n			

Voorstel: Actualiseren Nota Vrijtijdseconomie	€ -45.000 n			
Voorstel: Deelname verkenning Nationaal Park Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal	€ -10.000 n			
Voorstel: Actualiseren en uitvoering geven aan de economische visie	€ -45.000 n			
Voorstel: Actualiseren en uitvoeren detaillhandelstructuurvisie	€ -45.000 n			
	€ -240.000 n	-€ 107.800 n	-€ 87.800 n	-€ 87.800 n
Dekking uit ruimte voor ontwikkeling	€ 50.000 v	€ 50.000 v	€ 50.000 v	€ 50.000 v
Dekking ARR	€ 190.000 v	€ 20.000 v		
Totaal Economie en vrije tijdsbesteding	€ -	-€ 37.800 n	-€ 37.800 n	-€ 37.800 n

Bedrijfsvoering

Voorstel: Gemeentehuis, herinrichting	krediet middels apart raadsvoorstel	-€ 186.000 n	-€ 186.000 n	-€ 186.000 n
Voorstel: Cyberverzekering / contract FNIR		€ -25.000 n	-€ 25.000 n	-€ 25.000 n
Voorstel: Verkiezingen		€ -10.000 n	-€ 10.000 n	-€ 10.000 n
Voorstel: Lokale omroep		€ -100.000 n	-€ 100.000 n	-€ 100.000 n
Voorstel: Communicatiebudget		€ -32.000 n		
Voorstel: Formatie uitbreiding DIV		€ -200.000 n	-€ 200.000 n	-€ 200.000 n
		€ -367.000 n	-€ 521.000 n	-€ 421.000 n
Dekking ARR		€ 132.000 v	€ 100.000 v	€ 100.000 v
Totaal bedrijfsvoering		€ -235.000 n	-€ 421.000 n	-€ 421.000 n
Subtotaal WETTELIJK / AUTONOOM BELEID		€ -470.000 n	-€ 677.800 n	-€ 699.800 n

EINDSALDO KADERNOTA

€ 9.213 v	€ 874.415 v	-€ n	-€ n
		2.479.703	4.235.314

Leeswijzer

Deze inleiding van de kadernota 2024 beschrijft de koers en de keuzemogelijkheden om te komen tot een reëel sluitende begroting. Voor een gedetailleerdere beschrijving van de voorstellen met financiële consequenties verwijzen wij naar de programma's en doelenbomen. De voorstellen zijn samengevat in de rubriek 'Voorstellen'. De ontwikkelingen komen in beeld onder de doelenbomen. In diezelfde doelenbomen leest u het beoogd effect, de (sub-)doelen en bijbehorende activiteiten. De kleuren bij de subdoelen en activiteiten geven aan of de taak wettelijk of niet-wettelijk is. Rood = wettelijk, groen = niet wettelijk en oranje = deels wettelijk. In deze kadernota beschrijven we alleen de subdoelen en activiteiten waar ontwikkelingen op zijn. Het andere reguliere werk wordt niet verder beschreven.